

Factsheet klokkenluidersmelding

Personen werkzaam in of voor een organisatie kunnen misstanden binnen die organisatie melden.

Dat wordt dan veelal een klokkenluider(smelding) genoemd. Zo'n melding moet door de organisatie zorgvuldig worden behandeld. Het kan reden zijn een intern onderzoek te starten om vast te stellen of de melding juist is.

Wat is een klokkenluider?

Een klokkenluider is een persoon die in het kader van werkgerelateerde activiteiten een vermoeden van een misstand meldt of openbaar maakt. Een klokkenluider kan een werknemer of ambtenaar zijn, maar ook een vrijwilliger, stagiair, zzp'er, (onder)aannemer, uitzendkracht, aandeelhouder of een sollicitant.

Onder een misstand wordt verstaan (1) een inbreuk op een verordening of richtlijn van de Europese Unie (Unierecht) en (2) een maatschappelijke misstand. Een inbreuk op het Unierecht is een handelen of nalaten dat het doel van wetgeving ondermijnt of schadelijk is voor het algemeen belang. Het kan bijvoorbeeld gaan om de onderwerpen financiële diensten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering, consumentenbescherming, bescherming van het milieu, etc. Melding van een maatschappelijke misstand ziet bijvoorbeeld op een overtreding van nationale wet- en regelgeving of interne regels, gevaar voor de veiligheid van personen, volksgezondheid, etc.

Verplichte interne meldprocedure

Organisaties in de private en publieke sector met meer dan vijftig werknemers, zijn verplicht een interne meldprocedure te hebben. Voor de meldprocedure geldt een aantal eisen, zoals:

- de wijze waarop met de interne melding wordt omgegaan;
- dat er omschreven is wanneer sprake is van een vermoeden van een misstand;
- de mogelijkheid van zowel een mondelinge als schriftelijke melding;
- dat de klokkenluider de mogelijkheid heeft een adviseur in vertrouwen te raadplegen;
- ontvangstbevestiging;
- feedback binnen drie maanden; en
- een registratieplicht.

De klokkenluider hoeft niet eerst intern melding te doen, hij kan ook direct terecht bij het zogenoemde Huis voor klokkenluiders of een andere bevoegde autoriteit. Het Huis voor klokkenluiders is een bij wet ingestelde instantie die advies geeft aan klokkenluiders, onderzoek doet naar misstanden en naar de behandeling van de klokkenluider.

Benadelingsverbod

De organisatie mag de klokkenluider tijdens en na de behandeling van een melding of openbaarmaking van een vermoeden van een misstand niet benadelen. Benadeling kan bestaan uit maatregelen als ontslag, schorsing, een boete, niet verlenging van een tijdelijk contract, overplaatsing of het onthouden van promotie. In het geval dat de klokkenluider wordt benadeeld, is het aan de organisatie om te bewijzen dat de oorzaak niet ligt in de melding, maar in een andere reden.

Geheimhouding

De identiteit van de klokkenluider moet worden beschermd. Ook mag informatie waaruit de identiteit kan worden afgeleid niet zomaar worden gedeeld. De klokkenluider moet daarvoor dan expliciet toestemming verlenen. Er zijn wel

situaties waarin een uitzondering geldt. Voorwaarde is dan dat de klokkenluider hierover vooraf wordt geïnformeerd en met opgave van redenen van de bekendmaking.

Zorgvuldige behandeling van een klokkenluider(smelding)

Het is van groot belang dat zorgvuldig met een klokkenluidersmelding wordt omgegaan. Een melding kan aanzienlijke gevolgen hebben voor een organisatie. Als de melding betrekking heeft op bijvoorbeeld fraude, corruptie of andere misstanden kan dit leiden tot verlies van vertrouwen van stakeholders zoals klanten, aandeelhouders en werknemers. Het kan bovendien leiden tot acties van de toezichthouder of het Openbaar Ministerie.

Het is wenselijk om een sfeer binnen de organisatie te creëren waarin werknemers zich veilig voelen om melding te maken van misstanden. Een zorgvuldige voorbereiding en behandeling van klokkenluidersmeldingen is essentieel om de integriteit van een organisatie te waarborgen en de mogelijke gevolgen van een melding te minimaliseren.

Houthoff heeft ruime ervaring met de advisering van organisaties over interne meldprocedures, klokkenluiders(melding), het doen van intern onderzoek naar eventuele misstanden en de arbeidsrechtelijke aspecten daarvan.

Contact

Als u vragen heeft over deze factsheet kunt u mailen naar of contact opnemen met onderstaande personen.

Vincent Affourtit
Managing Partner

T +31 20 605 69 36
M +31 6 2240 0840
v.affourtit@houthoff.com

Frank Mattheijer
Advocaat | Counsel

T +31 20 605 69 12
M +31 6 4239 2742
f.mattheijer@houthoff.com

Marianne Bloos
Advocaat | Of Counsel

T +31 20 605 62 05
M +31 6 5324 0328
m.bloos@houthoff.com